



Βρυξέλλες, 5.12.2018
COM(2018) 796 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ), ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η πορεία προς την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΤΟ ΕΥΡΩ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ, ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ

Η Διακήρυξη της Ρώμης του 2017¹, που συμφωνήθηκε με την ευκαιρία της 60^{ης} επετείου της Συνθήκης της Ρώμης, ανέφερε την αναγκαιότητα μιας ισχυρότερης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ηγέτες της ΕΕ τόνισαν ειδικότερα ότι η ΕΕ θα πρέπει να καταστεί ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας. Πρέπει να ενισχύσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τους παγκόσμιους κραδασμούς, να διαμορφώνει τα παγκόσμια γεγονότα και είναι καλύτερα εξοπλισμένη για να επωμίζεται διεθνείς υποχρεώσεις.

Στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο του 2018, ο Πρόεδρος Juncker υπογράμμισε τη στρατηγική σημασία του ευρώ στο πλαίσιο αυτό και κάλεσε σε ανάληψη δράσης ώστε να διαδραματίσει πλήρως τον ρόλο του στην παγκόσμια σκηνή: *«Μέχρι την επρχόμενη χρονιά θα πρέπει επίσης να αναπτύξουμε περαιτέρω τον διεθνή ρόλο του ευρώ. Μετά από μόλις είκοσι χρόνια ύπαρξης και σε πείσμα των καταστροφολόγων που μας συνόδευαν στην πορεία αυτή, το ευρώ έχει ήδη σημειώσει μεγάλη πρόοδο. Είναι πλέον το δεύτερο χρησιμοποιούμενο νόμισμα στον κόσμο. 60 χώρες έχουν συνδέσει το δικό τους νόμισμα, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με το ευρώ. Πρέπει όμως να κάνουμε περισσότερα, ώστε το ενιαίο νόμισμά μας να διαδραματίσει πλήρως τον ρόλο του στη διεθνή σκηνή.»*

Στα είκοσι έτη της ύπαρξής του, το ευρώ έχει καταστεί σήμα της ευρωπαϊκής οικονομικής ισχύος και σύμβολο της Ευρώπης στον κόσμο. 340 εκατομμύρια ευρωπαίοι πολίτες χρησιμοποιούν τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ κάθε μέρα και στα 19 κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Οι Ευρωπαίοι αναγνωρίζουν το ευρώ ως ένα από τα κύρια σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης². Δέκα χρόνια μετά τη χρηματοοικονομική κρίση που συγκλόνισε τον κόσμο, η αρχιτεκτονική της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης έχει ενισχυθεί σημαντικά και η στήριξη του κοινού προς το ευρώ έχει και πάλι φθάσει σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα³. Με την πάροδο του χρόνου, τα πρακτικά οφέλη από το ευρώ καθίστανται επίσης όλο και πιο ορατά: σταθερές τιμές, μείωση του κόστους των συναλλαγών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, πιο διαφανείς και ανταγωνιστικές αγορές και αυξημένο ενδοενοσιακό και διεθνές εμπόριο. Με το ενιαίο νόμισμά της, η Ένωση παραμένει ο πλέον ολοκληρωμένος οικονομικός χώρος στον κόσμο ο οποίος παρέχει ένα φιλικό προς τις επενδύσεις περιβάλλον.

Ιστορικά, οι παγκόσμιες εξελίξεις επηρέαζαν πάντα την περαιτέρω οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης προς ένα ενιαίο νόμισμα. Λόγω των αναταράξεων στην αγορά συναλλάγματος στα τέλη της δεκαετίας του 1960, οι τότε αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ζήτησαν από το Συμβούλιο να καταρτίσει σχέδιο για στενότερη νομισματική ολοκλήρωση. Η επακόλουθη έκθεση Werner⁴, η οποία δημοσιεύθηκε το 1970, εκτόνησε

¹ [Δήλωση της Ρώμης](#) των ηγετών των 27 κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

² Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 89: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2180>

³ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 473: Η συνολική υποστήριξη για το ενιαίο νόμισμά μας επανήλθε στο υψηλότερο επίπεδό της. Το 74 % των πολιτών σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ δηλώνουν ότι το ευρώ είναι καλό για την ΕΕ, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου. https://ec.europa.eu/info/news/eurobarometer-2018-nov-20_en

⁴ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication6142_en.pdf

ένα φιλόδοξο σχέδιο για την επίτευξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Η έκθεση Werner βασιζόταν στην παραδοχή ότι η συναλλαγματική ισοτιμία με το δολάριο ΗΠΑ θα παρέμενε σταθερή. Ωστόσο, στις 13 Αυγούστου 1971, ο Πρόεδρος Νίξον των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής αποφάσισε να αναστείλει τη μετατρεψιμότητα του δολαρίου ΗΠΑ σε χρυσό, τερματίζοντας έτσι μονομερώς το σύστημα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών που υπήρχε από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Εκείνη τη δεδομένη στιγμή, η Ευρώπη χρειάστηκε να αποφασίσει να πάρει την τύχη στα χέρια της και να ακολουθήσει την πορεία προς ένα ενιαίο νόμισμα, το οποίο δρομολογήθηκε με μηχανισμούς συναλλαγματικών ισοτιμιών⁵ και τελικά υλοποιήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1999. Τούτο συνδυάστηκε με τον καθορισμό ενός πλαισίου κοινής οικονομικής διακυβέρνησης μέσω της οποίας τα κράτη μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους και αναλαμβάνουν κοινές ευθύνες.

Από τότε που τέθηκε σε κυκλοφορία, πριν από 20 έτη, το ευρώ αποτελεί το δεύτερο σημαντικότερο διεθνές νόμισμα:

- Ως ασφαλές μέσο αποθήκευσης αξίας, το ευρώ αντιπροσωπεύει περίπου το 20 % των διεθνών συναλλαγματικών αποθεμάτων των ξένων κεντρικών τραπεζών.
- Οι επιχειρήσεις και οι ξένες κυβερνήσεις χρησιμοποιούν το ευρώ για την έκδοση χρεωστικών τίτλων. Έως το τέλος του 2017, πάνω από το 20 % των εκδόσεων χρεωστικών τίτλων στις διεθνείς αγορές γινόταν σε ευρώ.
- Το ευρώ έχει καταστεί ευρέως αποδεκτό νόμισμα για διεθνείς πληρωμές. Περίπου το 36 % της αξίας των διεθνών συναλλαγών τιμολογήθηκε ή διακανονίστηκε σε ευρώ το 2017, έναντι 40 % σε δολάρια ΗΠΑ.
- Περίπου 60 χώρες⁶ σε όλο τον κόσμο είτε χρησιμοποιούν είτε σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν το ευρώ ή να συνδέσουν το νόμισμά τους με αυτό. Το ευρώ αποτελεί το κύριο νόμισμα αναφοράς για τις περισσότερες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, καθώς και για μικρότερες γειτονικές χώρες, και τη ζώνη της Αφρικανικής Οικονομικής Κοινότητας-CFA⁷ (14 χώρες). Η υιοθέτηση του ευρώ από νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια υποχρέωση που απορρέει από τη Συνθήκη (με εξαίρεση τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο), θα συμβάλει στην αύξηση του βάρους του ενιαίου νομίσματος.

Ωστόσο, η χρήση του ευρώ σε διεθνές επίπεδο δεν έχει ακόμη επανέλθει στο επίπεδο στο οποίο βρισκόταν πριν από την οικονομική κρίση⁸. Για παράδειγμα, ο όγκος ξένων

⁵ Για την ιστορία του ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του «φιδιού στη σήραγγα» και του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών

ΜΣΙ) βλ.: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/euro/history-euro/history-euro_en

⁶ Συμπεριλαμβανομένων εξαρτωμένων εδαφών.

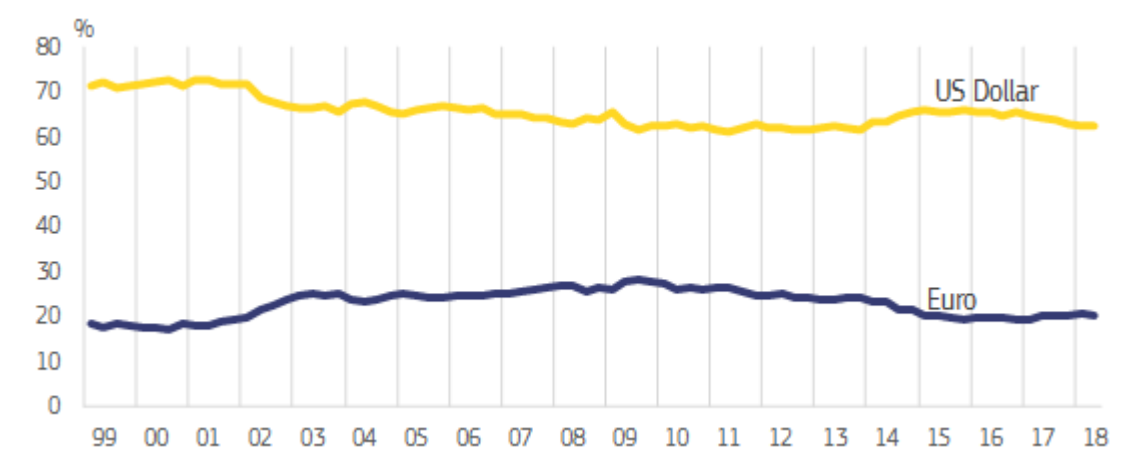
⁷ Η ονομασία «Φράγκο CFA» έχει δοθεί σε δύο νομίσματα που χρησιμοποιούνται σε τμήματα χωρών της Δυτικής και της Κεντρικής Αφρικής, τα οποία τελούν υπό την εγγύηση του γαλλικού Υπουργείου Οικονομικών και είναι προσδεδμεμένα στο ευρώ.

⁸ European Central Bank – The international role of the euro, June 2018. (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα - Ο διεθνής ρόλος του ευρώ, Ιούνιος 2018).

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/ire/ecb.ire201806.en.pdf>

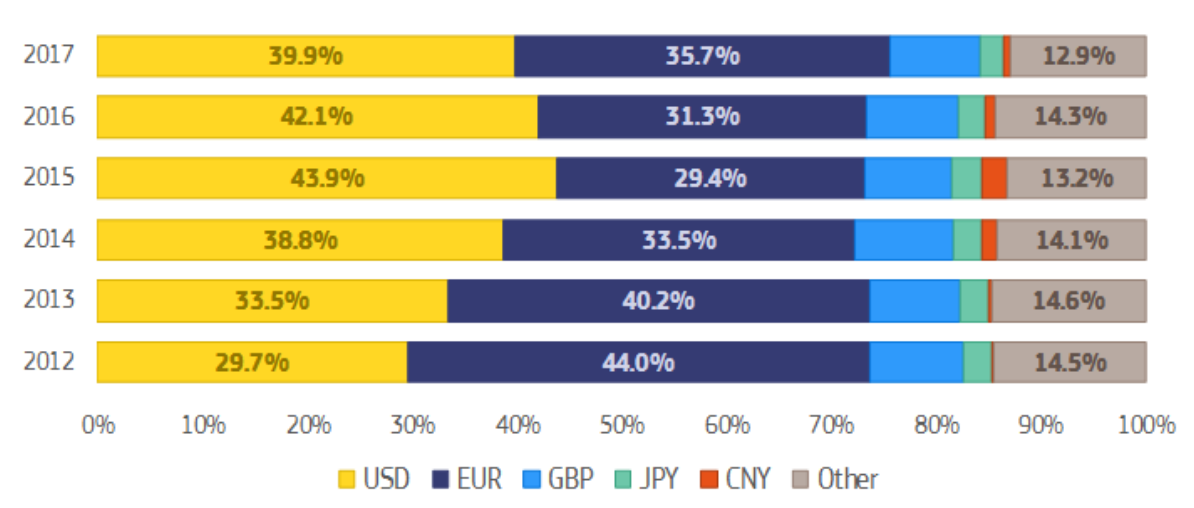
χρεωστικών τίτλων σε ευρώ κορυφώθηκε σε 40 % πριν από την κρίση (το 2007) ενώ σήμερα μόλις υπερβαίνει το 20 %, μερίδιο ανάλογο με εκείνο του 1999.

Διάγραμμα 1: Νομισματική σύνθεση των παγκόσμιων αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος



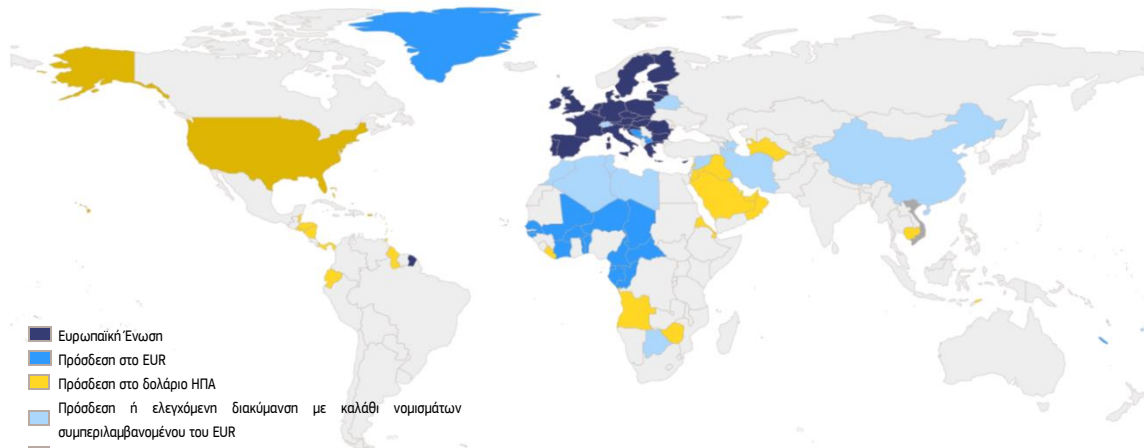
Πηγή: Υπολογισμοί της Επιτροπής βασισμένοι στο ΔΝΤ

Διάγραμμα 2: Νομισματική σύνθεση των παγκόσμιων πληρωμών



Πηγή: SWIFT:

Διάγραμμα 3: Χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ ή έχουν συνδέσει το νόμισμά τους με αυτό



Πηγή: Δεδομένα με βάση το ΔΝΤ και την ΕΚΤ

Στον απόηχο της κρίσης, η Ευρώπη έχει αναλάβει αποφασιστική δράση με σκοπό να καταστήσει όλο και περισσότερο το ευρώ πηγή οικονομικής προστασίας και ενδυνάμωσης. Με βάση το όραμα που περιγράφηκε στην έκθεση των πέντε προέδρων⁹ του Ιουνίου του 2015 και αναπτύχθηκε περαιτέρω στα έγγραφα προβληματισμού για την Εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης¹⁰ και το Μέλλον των οικονομικών της ΕΕ¹¹, που δημοσιεύθηκαν την άνοιξη του 2017, η Επιτροπή προέβη στην κατάρτιση χάρτη πορείας για την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης¹². Η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ αποτελεί τη λογική συνέχεια αλλά και έναν νέο ορίζοντα για το γενικότερο αυτό θεματολόγιο που αναπτύχθηκε κατά τα τελευταία τέσσερα έτη. Δεν πρόκειται για νέο ζήτημα: ο διεθνής ρόλος του ευρώ αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεων από τότε που θεσπίστηκε, αλλά δεν υπήρξε ποτέ καταλληλότερη στιγμή όπως αυτή για την προώθησή του.

Με την περαιτέρω ενίσχυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης, δημιουργείται περιθώριο να αναπτύξει το ευρώ περαιτέρω τον ρόλο του σε παγκόσμιο επίπεδο και να επιτύχει το πλήρες δυναμικό του αντανακλώντας την πολιτική, οικονομική και χρηματοπιστωτική βαρύτητα της ζώνης του ευρώ. Το νόμισμα που επιλέγουν οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι αγορές σε όλο τον κόσμο δεν συνιστά στατική επιλογή αλλά εξαρτάται από ιστορικούς λόγους, λόγους ρευστότητας και επιλογές πολιτικής. Τους τελευταίους αιώνες υπήρξαν μεταβολές στον διεθνή ρόλο μεμονωμένων νομισμάτων, με το δολάριο να αναδεικνύεται ως το βασικό παγκόσμιο νόμισμα μόνο μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, λόγω της οικονομικής ισχύος, του αναπτυγμένου χρηματοπιστωτικού συστήματος και της σταθερότητας των Ηνωμένων Πολιτειών.

⁹ https://ec.europa.eu/commission/publications/five-presidents-report-completing-europes-economic-and-monetary-union_el

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-deepening-economic-and-monetary-union_el

¹¹ https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-future-eu-finances_el

¹² https://ec.europa.eu/commission/publications/completing-europes-economic-and-monetary-union-factsheets_en

Οι πρόσφατες παγκόσμιες τάσεις, η εμφάνιση νέων οικονομικών δυνάμεων, παράλληλα με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, στηρίζουν μια πιθανή στροφή προς ένα πιο διαφοροποιημένο και πολυπολικό σύστημα με περισσότερα παγκόσμια νομίσματα. Για παράδειγμα, ενώ το κινεζικό ρενμίνμπι δεν αποτελεί ακόμη διεθνές νόμισμα που θα μπορούσε να αμφισβητήσει τη θέση του δολαρίου ή ακόμη και του ευρώ, η χρήση του σε διεθνές επίπεδο αποτελεί σημαντικό στοιχείο του προγράμματος μεταρρυθμίσεων της Κίνας. Αυτό ενισχύεται από την αυξανόμενη ικανότητα των κινέζων εισαγωγέων και εξαγωγέων να πραγματοποιούν και να δέχονται πληρωμές στο νόμισμά τους. Ταυτόχρονα, πρόσφατες εξωεδαφικές μονομερείς ενέργειες από δικαιοδοσίες τρίτων χωρών, όπως στην περίπτωση της εκ νέου επιβολής κυρώσεων στο Ιράν¹³, μαζί με τις πρόσφατες προκλήσεις έναντι της βάσει διεθνών κανόνων διακυβέρνησης και διεξαγωγής εμπορίου, αποτελούν ένα μήνυμα αφύπνισης όσον αφορά την οικονομική και νομισματική κυριαρχία της Ευρώπης.

2. ΓΙΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΥΞΗΘΕΙ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ θα πρέπει να σχεδιαστεί ως μέρος της ευρύτερης δέσμευσης της Ευρώπης για μια ανοικτή, πολυμερή και βασιζόμενη σε κανόνες παγκόσμια οικονομία. Τούτο θα συμβάλει στη βελτίωση της ανθεκτικότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, παρέχοντας στους φορείς της αγοράς σε παγκόσμιο επίπεδο πρόσθετες επιλογές και καθιστώντας τη διεθνή οικονομία λιγότερο ευάλωτη σε κλυδωνισμούς που συνδέονται με την έντονη εξάρτηση πολλών τομέων από ένα ενιαίο νόμισμα.

Ταυτόχρονα, μπορεί να αποφέρει απτά οφέλη «κατ' οίκον»: θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ενισχύσει την προστασία των πολιτών και των επιχειρήσεών της, να προασπίσει τις αξίες της και να προωθήσει τα συμφέροντά της διαμορφώνοντας τις παγκόσμιες υποθέσεις με μια πολυμερή προσέγγιση βασισμένη σε κανόνες. Ειδικότερα, το ευρώ θα πρέπει να συνεχίσει να διευκολύνει και να επεκτείνει την ευρωπαϊκή ατζέντα για μια υπεύθυνη πολιτική για το εμπόριο, δίνοντας τη δυνατότητα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να ασκούν απρόσκοπτα τις εμπορικές τους δραστηριότητες ανά τον κόσμο προς όφελος της οικονομίας της Ευρώπης, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα το ευρωπαϊκό κοινωνικό και ρυθμιστικό μοντέλο στο εσωτερικό της ΕΕ.

Η απόφαση χρησιμοποίησης ενός νομίσματος λαμβάνεται εν τέλει από τους συμμετέχοντες στην αγορά και υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τους οποίους οικονομικοί φορείς ενδέχεται να επιθυμούν να προβούν σε επενδύσεις και πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων σε διαφορετικά νομίσματα. Στόχος δεν είναι η παρέμβαση στην εμπορική ελευθερία ή ο περιορισμός της ελευθερίας επιλογής, αλλά η διεύρυνση των επιλογών που έχουν οι συμμετέχοντες στην αγορά, διασφαλίζοντας ότι το ευρώ αποτελεί ισχυρή και αξιόπιστη εναλλακτική λύση από κάθε άποψη.

¹³ Στις 8 Μαΐου 2018, οι ΗΠΑ αποφάσισαν να αποσυρθούν από το κοινό ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης και να επαναφέρουν μονομερώς όλες τις αρθείσες προγενέστερα κυρώσεις κατά του Ιράν· η απόφασή τους τέθηκε σε ισχύ σε δύο στάδια, στις 7 Αυγούστου και στις 5 Νοεμβρίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαίωσε τη δέσμευσή της όσον αφορά την πυρηνική συμφωνία και προώθησε διάφορα μέτρα για τη διατήρηση των οικονομικών δεσμών με το Ιράν, μεταξύ των οποίων η ενεργοποίηση της νομοθεσίας θωράκισης (Blocking Statute), σκοπός της οποίας είναι να μετριαστούν οι εξωεδαφικές επιπτώσεις των κυρώσεων των ΗΠΑ για τις επιχειρήσεις της ΕΕ.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1 Οφέλη από μια αυξημένη διεθνή χρήση του ευρώ

Η ευρύτερη χρήση του ευρώ παγκοσμίως μπορεί να αποβεί επωφελής με πολλούς τρόπους:

- **Χαμηλότερο κόστος και περιορισμός του κινδύνου στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.** Οι συναλλαγές σε ευρώ αντί σε ξένο νόμισμα θα εξαλείψουν τον συναλλαγματικό κίνδυνο και άλλα σχετικά με το συνάλλαγμα έξοδα, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.
- **Πρόσθετες δυνατότητες επιλογής για τους φορείς της αγοράς σε όλο τον κόσμο.**
- **Μείωση των επιτοκίων που καταβάλλονται από νοικοκυριά, επιχειρήσεις και κράτη μέλη της ΕΕ.** Ένα ελκυστικότερο ευρώ, ως ασφαλές μέσο αποθήκευσης αξίας, μειώνει το επιτόκιο (ή την απόδοση) που ζητούν οι επενδυτές.
- **Πιο αξιόπιστη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και κυβερνήσεις,** ακόμα και σε περιόδους εξωτερικής οικονομικής αστάθειας, καθώς οι ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές θα αποκτήσουν μεγαλύτερο βάθος, ρευστότητα και ολοκλήρωση.
- **Μεγαλύτερη αυτονομία των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην Ευρώπη** η οποία θα τους επιτρέπει να καταβάλλουν ή να δέχονται πληρωμές στο πλαίσιο των διεθνών εμπορικών συναλλαγών τους, και να χρηματοδοτούνται με μειωμένο κίνδυνο έκθεσης σε νομικές ενέργειες από δικαιοδοσίες τρίτων χωρών, όπως οι εξωεδαφικές κυρώσεις.
- **Βελτίωση της ανθεκτικότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος και της οικονομίας,** με αποτέλεσμα να καταστούν λιγότερο ευάλωτα σε συναλλαγματικές κρίσεις.

Τα οφέλη που απορρέουν από την ευρύτερη χρήση ενός διεθνούς νομίσματος συνεπάγονται ενισχυμένες ευθύνες σε παγκόσμιο επίπεδο, αντίστοιχες προς τις εντολές που έχουν οι κεντρικές τράπεζες. Αν και τα οφέλη από έναν ισχυρότερο διεθνή ρόλο του ευρώ υπερβαίνουν τις τυχόν προκλήσεις, θα πρέπει να σταθμιστούν προσεκτικά οι συνέπειές του, για παράδειγμα, όσον αφορά το ισοζύγιο πληρωμών της ζώνης του ευρώ έναντι του υπόλοιπου κόσμου.

Εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που αποτελούν τροχοπέδη για την ευρύτερη χρήση του ευρώ διεθνώς και τη χρηματοπιστωτική κυριαρχία της Ευρώπης:

- **Το σύστημα του Bretton Woods καθιέρωσε το δολάριο ΗΠΑ ως το παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο,** ουσιαστικά αντικαθιστώντας τη λίρα στερλίνα ως βασικό παγκόσμιο νόμισμα. Παράλληλα, το δολάριο ΗΠΑ έχει επίσης καταστεί το σύνηθες νόμισμα διαπραγμάτευσης βασικών προϊόντων και το κυρίαρχο νόμισμα για τις πράξεις παραγωγών¹⁴. Μόλις ένα νόμισμα καθιερωθεί ως βασικό, τα αποτελέσματα δικτύου το καθιστούν ακόμη πιο ελκυστικό, δεδομένου ότι η ευρύτερη χρήση του επιτρέπει τη διενέργεια περαιτέρω πολύπλοκων χρηματοπιστωτικής φύσεως πράξεων με μεγαλύτερη ρευστότητα¹⁵. Αυτό το γεγονός εμποδίζει την εμφάνιση εναλλακτικών αποθεματικών νομισμάτων.

¹⁴ Χρηματοπιστωτικά μέσα των οποίων η αξία εξαρτάται από την αξία άλλων υποκείμενων μεταβλητών.

¹⁵ Αύξηση των μέσων διεξαγωγής συναλλαγών λόγω ευρύτερης αγοράς.

- Το κόστος της χρήσης του δολαρίου ΗΠΑ σε ορισμένες συναλλαγές παραμένει χαμηλότερο από το κόστος της χρήσης του ευρώ, εν μέρει λόγω του ρόλου του δολαρίου των ΗΠΑ ως καθιερωμένου νομίσματος. Χάρη στη μεγαλύτερη ρευστότητα του δολαρίου ΗΠΑ, πολλές πράξεις κεφαλαιαγοράς¹⁶ καθίστανται λιγότερο δαπανηρές όταν χρησιμοποιείται το δολάριο ως βασικό νόμισμα σε σύγκριση με την άμεση χρήση του ευρώ.
- Το ευρώ είναι πολύ πιο νέο νόμισμα και οι δομές του χρειάζεται να αναπτυχθούν και να ολοκληρωθούν περαιτέρω. Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η οποία στηρίζει το ενιαίο νόμισμα.
- Ορισμένες από τις σημαντικότερες υποδομές των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών εστιάζονται κατά κύριο λόγο σε νομίσματα εκτός του ευρώ ή/και τα οποία βρίσκονται εκτός της ζώνης του ευρώ και της Ένωσης. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα και οι αγορές σε διεθνές επίπεδο βασίζονται σε μεγάλο βαθμό και ολοένα και περισσότερο σε συνδεδεμένες πλατφόρμες για διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό πληρωμών. Ορισμένες από αυτές τις πλατφόρμες είναι εγκατεστημένες εκτός της ζώνης του ευρώ ή χρησιμοποιούνται από μη ευρωπαϊκές εταιρείες για ιστορικούς λόγους και λόγους ρευστότητας και, ως εκ τούτου, δυνητικά είναι πιο εκτεθειμένες στην επιρροή τρίτων χωρών.

Διάφορες κατευθύνσεις πολιτικής θα μπορούσαν να αυξήσουν την ελκυστικότητα του ευρώ, να αυξήσουν το μερίδιο των πληρωμών σε ευρώ σε στρατηγικούς τομείς και να ενισχύσουν περαιτέρω την ευρωπαϊκή οικονομική και χρηματοπιστωτική κυριαρχία τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στο εξωτερικό. Οι κύριες κατευθύνσεις περιγράφονται παρακάτω.

3. Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΟ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΙΣΧΥΡΟ ΔΙΕΘΝΗ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Τα διεθνή νομίσματα πρέπει να στηρίζονται σε μεγάλες, σταθερές και αποτελεσματικά λειτουργούσες οικονομίες, καθώς και σε ελκυστικά για τους διεθνείς χρήστες και επενδυτές χρηματοπιστωτικά συστήματα. Ενώ ο διεθνής ρόλος του ευρώ υπαγορεύεται κυρίως από τις δυνάμεις της αγοράς, η ύπαρξη υγιών εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών και πολιτικών τόνωσης της ανάπτυξης, υγιούς χρηματοπιστωτικού τομέα και ο σεβασμός του οικονομικού και δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ παρέχουν τα θεμέλια και έχουν καθοριστική σημασία για την αξιοπιστία του ενιαίου νομίσματος της Ευρώπης.

Η υλοποίηση ενός ακόμη πιο σταθερού και ανθεκτικού οικονομικού και δημοσιονομικού πλαισίου μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ελκυστικότητας του ευρώ σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρώπη θα μπορούσε να ενισχύσει τον διεθνή ρόλο του ευρώ, καθιστώντας ακόμη επιτακτικότερη τη χρήση του ως μέσου εμπορικών πληρωμών και αξιόπιστου νομίσματος για επενδύσεις. Αυτό συνεπάγεται πρώτα απ' όλα την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, της Τραπεζικής Ένωσης και της Ένωσης Κεφαλαιαγορών ώστε να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη και να

¹⁶ Αγορές διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων υψηλής ρευστότητας και πολύ βραχυπρόθεσμης ληκτότητας.

διασφαλιστεί αυξημένη ανθεκτικότητα σε δυσμενείς κλυδωνισμούς. Ειδικότερα, μια ολοκληρωμένη Τραπεζική Ένωση¹⁷ θα διασφαλίσει την ύπαρξη ισχυρότερων και καλύτερα εποπτευόμενων τραπεζών και ως εκ τούτου έναν ακόμη πιο ανθεκτικό τραπεζικό τομέα στην Ευρώπη και την αύξηση της εμπιστοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ και το ενιαίο νόμισμα. Η εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών¹⁸ θα εξασφαλίσει πιο διαφοροποιημένες και με μεγαλύτερη ρευστότητα χρηματοπιστωτικές αγορές και θα έχει ως συνέπεια τον μεγαλύτερο καταμερισμό του κινδύνου στον ιδιωτικό τομέα. Τούτο με τη σειρά του θα κινητοποιήσει κεφάλαια και θα τα διοχετεύσει σε περισσότερες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και σε έργα υποδομής. Βαθύτερες και πιο ολοκληρωμένες κεφαλαιαγορές θα παράσχουν σε επιχειρήσεις μεγαλύτερες δυνατότητες χρηματοδότησης με χαμηλότερο κόστος, θα προσφέρουν νέες ευκαιρίες σε αποταμιευτές και επενδυτές και θα καταστήσουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα πιο ανθεκτικό, αυξάνοντας έτσι την ελκυστικότητα του ευρώ. Επίσης, επιτυγχάνεται η αποτελεσματική πρόληψη και δίωξη της χρήσης του ευρώ για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Η Επιτροπή προέβη σε σειρά σημαντικών προτάσεων προς τους συννομοθέτες για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης και την υλοποίηση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, η τελική έγκριση των οποίων εκκρεμεί ακόμη. Ειδικότερα, η ολοκλήρωση του μηχανισμού ασφαλείας του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης (ώστε να είναι σε θέση να διαχειριστεί ακόμη και μεγάλη τραπεζική κρίση) και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασφάλισης Καταθέσεων (ώστε να παρέχει μια ακόμα ισχυρότερη και πιο ομοιόμορφη ασφάλιση καταθέσεων) θα ενισχύσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα με την περαιτέρω μείωση της έκθεσης των τραπεζών σε εθνικούς χρεωστικούς τίτλους της χώρας τους, ενώ οι προτεινόμενες από την Επιτροπή δέσμες μέτρων για τις τράπεζες και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα μειώσουν περαιτέρω τους κινδύνους στον τραπεζικό τομέα.

Η αύξηση του διαθέσιμου αποθέματος στοιχείων ενεργητικού εκφρασμένων σε ευρώ με υψηλότερη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας συμβάλλει στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα και ενισχύει το παγκόσμιο κύρος των χρηματοοικονομικών κανονιστικών ρυθμίσεων της ΕΕ, καθώς και των συστημάτων πληρωμών με έδρα στην ΕΕ. Η πρόταση της Επιτροπής¹⁹ σχετικά με τίτλους εξασφαλισμένους με κρατικά ομόλογα, που θα εκδίδονται από τον ιδιωτικό τομέα, θα εξασφαλίσει τη δυνατότητα αύξησης των διαθέσιμων στοιχείων ενεργητικού που εκφράζονται σε ευρώ, που έχουν υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και υψηλό επίπεδο ελκυστικότητας για διεθνείς επενδυτές. Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού θα αυξήσουν, ως εκ τούτου, τη ρευστότητα σε ευρώ η οποία αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό ως προς το οποίο το ευρώ βρίσκεται σε μειονεκτική θέση στις παγκόσμιες αγορές έναντι του δολαρίου ΗΠΑ.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης²⁰, η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση των επιδόσεων και της ανθεκτικότητας των οικονομιών της ζώνης του ευρώ με

¹⁷ Τρίτη έκθεση προόδου σχετικά με τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την περαιτέρω μείωση των κινδύνων στην Τραπεζική Ένωση - COM (2018) 766 final της 28ης Νοεμβρίου 2018.

¹⁸ COM(2018) 767 final της 28ης Νοεμβρίου 2018.

¹⁹ COM(2018) 339 final της 24ης Μαΐου 2018.

²⁰ COM(2018) 322 final της 2ας Μαΐου 2018.

ειδικά δημοσιονομικά μέσα, καθώς και προτάσεις που στηρίζουν τις χώρες εκτός ζώνης του ευρώ που επιθυμούν να προσχωρήσουν σε αυτήν. Η προτεινόμενη Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων²¹ θα επιτρέψει την καλύτερη απορρόφηση μεγάλων ασύμμετρων κλυδωνισμών στη ζώνη του ευρώ, γεγονός που με τη σειρά του θα αυξήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στο ευρώ. Παράλληλα, το Πρόγραμμα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων²² αναμένεται να βελτιώσει την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που είναι σημαντικές για την ενίσχυση της συνοχής και της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομικών και κοινωνικών δομών σε όλα τα κράτη μέλη. Το Πρόγραμμα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει μηχανισμό σύγκλισης, με στόχο τη διευκόλυνση των κρατών μελών εκτός της ζώνης του ευρώ που βρίσκονται σε πορεία ένταξης στο ευρώ.

Ο διευρυμένος διεθνής ρόλος προϋποθέτει επίσης την κατάλληλη θεσμική ικανότητα και μια πιο ενιαία εκπροσώπηση ώστε να υπάρχει συντονισμός θέσεων και ομοφωνία. Με βάση τον ρόλο που ήδη διαδραματίζουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωμάδα και η Επιτροπή, όπως ορίζεται στις Συνθήκες της ΕΕ, πολλές προτάσεις της Επιτροπής αποτελούν περαιτέρω βήματα προς την κατεύθυνση αυτή. Τον Δεκέμβριο του 2017 η Επιτροπή παρουσίασε πρόταση για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου, το οποίο θα εδράζεται στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα βασίζεται στην καθιερωμένη δομή και διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας. Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής²³ για τη βελτίωση της εξωτερικής εκπροσώπησης της ζώνης του ευρώ σε διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σκοπό έχει να ενισχύσει τις θέσεις της ζώνης του ευρώ στη διεθνή σκηνή και να εξασφαλίσει ότι οι απόψεις διατυπώνονται με σαφήνεια στην παγκόσμια σκηνή. Συνδυάζοντας τις υφιστάμενες αρμοδιότητες σε επίπεδο ΕΕ και συγκεντρώνοντας τα στενά αλληλοσυνδεόμενα μέσα πολιτικής, το αξίωμα του Ευρωπαίου Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών θα συμβάλει στη δημιουργία νέων συνεργιών και, ως εκ τούτου, στη βελτίωση της συνολικής συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας στη χάραξη της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ σε βάθος χρόνου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να ομιλεί με μία φωνή για θέματα σχετικά με το ευρώ.

4. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Η παρούσα ανακοίνωση περιγράφει επίσης πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη του διεθνούς ρόλου του ευρώ σε τρεις διαφορετικές διαστάσεις: στον ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό τομέα (για να διασφαλιστούν συγκροτημένες και πλήρεις χρηματοπιστωτικές αγορές σε ευρώ), στον διεθνή χρηματοπιστωτικό τομέα (όπου ένας ενισχυμένος ρόλος του ευρώ θα είναι επωφελής για την παγκόσμια χρηματοπιστωτική σταθερότητα), καθώς και σε καίριους στρατηγικούς τομείς όπου το ευρώ θα μπορούσε να αναπτύξει περαιτέρω τον ρόλο του (π.χ. στους τομείς της ενέργειας, των βασικών προϊόντων και της αεροναυπηγικής).

²¹ COM(2018) 387 final της 31ης Μαΐου 2018.

²² COM(2018) 391 final της 31ης Μαΐου 2018.

²³ COM(2015) 602 final της 21ης Οκτωβρίου 2015.

4.1. Πρόσθετα μέτρα για την προώθηση ενός βαθιά συγκροτημένου ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα

Η αύξηση της ελκυστικότητας του ευρώ θα αυξήσει τη χρήση του, γεγονός που με τη σειρά του θα το καταστήσει ακόμα πιο ελκυστικό. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει έναν ενάρετο κύκλο.

Πρόσθετα και πιο στοχευμένα μέτρα στο πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης και της Ένωσης Κεφαλαιαγορών στηρίζουν τη χρηματοπιστωτική κυριαρχία της ζώνης του ευρώ. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές και υποδομές στη ζώνη του ευρώ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή ευκαιριών για την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ. Τούτο το επιτυγχάνουν μέσω της παροχής αξιόπιστων και σταθερών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ευκαιριών για συναλλαγές. Η κλίμακα και η αυτονομία των υπηρεσιών σε ευρώ εξαρτάται από το κατά πόσο οι συμμετέχοντες στην αγορά τις θεωρούν οικονομικά αποδοτικές, εύκολες και ασφαλείς για τη διεξαγωγή των διεθνών επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων και τη διατήρηση του αποθεματικού τους σε ευρώ. Κατά συνέπεια, μέτρα που ενισχύουν τη σταθερότητα και τη ρευστότητα και διευρύνουν το φάσμα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε ευρώ ενισχύουν τον διεθνή ρόλο του ευρώ. Εξάλλου, στο πλαίσιο του ενισχυμένου ρόλου του ευρώ, η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να προωθεί το κανονιστικό της θεματολόγιο σε τομείς όπως η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες²⁴ και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας²⁵. Αυστηρότερη εποπτεία των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών συμβάλλει στην παγκόσμια ασφάλεια, την ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τα ακόλουθα στοχοθετημένα μέτρα δεν θα κάνουν απλά το ευρώ πιο ελκυστικό στη χρήση αλλά επίσης θα καταστήσουν τη ζώνη του ευρώ πιο ανθεκτική σε εξωτερικές επιρροές:

Πρώτον, η Επιτροπή επιδιώκει να διευρύνει τη χρήση του ευρώ ενισχύοντας τη ρευστότητα και την ανθεκτικότητα των υποδομών των ευρωπαϊκών αγορών. Με πρωταρχικό στόχο τη μείωση του συστημικού κινδύνου, ο κανονισμός για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών²⁶ εισήγαγε την υποχρέωση των συμμετεχόντων στην αγορά να χρησιμοποιούν ειδικές υποδομές για την εκκαθάριση²⁷ ορισμένων χρηματοπιστωτικών συμβάσεων (π.χ. συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, όπως τα παράγωγα που παρέχουν ασφάλιση για τις μεταβολές των επιτοκίων)²⁸. Είναι σημαντικό ότι το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει ρευστότητα στις αγορές εκκαθάρισης προϊόντων εκφρασμένων σε ευρώ, οι οποίες είναι προσβάσιμες από όλους τους αντισυμβαλλομένους. Οι ανεπτυγμένες υποδομές των αγορών για εκκαθάριση παρέχουν στους συμμετέχοντες σε αυτές άμεσα διαθέσιμη και αποτελεσματική ασφάλιση για μελλοντικές αλλαγές των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών στις εμπορικές τους συναλλαγές. Συνεπώς, η ευρεία διαθεσιμότητα τέτοιου είδους αγορών σε ευρώ θα στηρίξει την ελκυστικότητα του ευρώ για τέτοιες συναλλαγές. **Με την επιφύλαξη της διαδικασίας προσδιορισμού που προβλέπεται στον προαναφερθέντα κανονισμό και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτόν, η Επιτροπή, προκειμένου να προάγει κεντρικές λύσεις**

²⁴ COM(2018) 645 final της 12ης Σεπτεμβρίου 2018.

²⁵ COM(2018) 640 final της 12ης Σεπτεμβρίου 2018.

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2012/648, ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

²⁷ Αντιστοίχιση εντολών αγοράς και πώλησης.

²⁸ Κεντρικοί εκκαθαρίζοντες αντισυμβαλλόμενοι.

εκκαθάρισης χαρακτηριζόμενες από ρευστότητα και αποδοτικότητα, θα μπορούσε να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των συμβάσεων παραγώγων που καλύπτονται από υποχρέωση εκκαθάρισης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο επέκτασης της χρήσης υπηρεσιών εκκαθάρισης σε ένα ευρύτερο φάσμα αντισυμβαλλομένων.

Δεύτερον, η Επιτροπή στοχεύει να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών της ζώνης του ευρώ, εξασφαλίζοντας ένα αξιόπιστο πλαίσιο για την εκπόνηση πλήρους φάσματος αξιόπιστων δεικτών αναφοράς επιτοκίων²⁹. Οι συμμετέχοντες στην αγορά χρησιμοποιούν δείκτες αναφοράς επιτοκίων ως αναφορά σε πολλές συμβάσεις και χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Ο κανονισμός περί δεικτών αναφοράς της ΕΕ³⁰ απαιτεί οι χρηματοπιστωτικοί δείκτες αναφοράς στην ΕΕ και στη ζώνη του ευρώ να είναι πιο διαφανείς και αξιόπιστοι. **Η πλήρης εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει, ως εκ τούτου, να συμβάλει στην αύξηση της ελκυστικότητας των μέσων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και τιμολόγησης σε ευρώ³¹.** Η Επιτροπή θα διευκολύνει τον περαιτέρω συντονισμό και τη συνεργασία ανάμεσα σε τμήματα της αγοράς, διαχειριστές δεικτών αναφοράς, τράπεζες, εθνικές αρμόδιες αρχές και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Τρίτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ένα πλήρως ολοκληρωμένο σύστημα άμεσων πληρωμών στην ΕΕ, προκειμένου να μειωθούν οι κίνδυνοι και τα τρωτά σημεία στα συστήματα λιανικών πωλήσεων και να αυξηθεί η αυτονομία των υφιστάμενων λύσεων πληρωμής. Οι πολίτες της ΕΕ βασίζονται σε έναν μικρό αριθμό παγκόσμιων παρόχων κατά την πραγματοποίηση διασυνοριακών πληρωμών με κάρτα και ηλεκτρονικών πληρωμών. Δεδομένου ότι η εκκαθάριση ακόμη και των ενδοευρωπαϊκών πληρωμών συχνά λαμβάνει χώρα εκτός ΕΕ, τυχόν διαταραχές για τεχνικούς, οικονομικούς και νομικούς λόγους, που μπορεί να προέρχονται εκτός της ΕΕ, επιβαρύνει με πρόσθετα τρωτά σημεία το σύστημα πληρωμών λιανικής. Επιπλέον, η δεσπόζουσα θέση μικρού αριθμού διεθνών συστημάτων καρτών στην αγορά εγείρει ερωτήματα από την άποψη της διακυβέρνησης, καθώς μειώνει σημαντικά την επιρροή των ευρωπαϊών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά τις εξελίξεις στο μεγαλύτερο μέρος της αγοράς λιανικών πληρωμών. Μια ενωσιακή λύση για διασυνοριακές άμεσες πληρωμές θα συμπλήρωνε τα υφιστάμενα συστήματα καρτών, μειώνοντας τον κίνδυνο εξωτερικών διαταραχών και καθιστώντας την ΕΕ πιο αποτελεσματική, αλλά και πιο αυτόνομη. Η εισαγωγή των στιγμιαίων πληρωμών σε ευρώ προσφέρει επίσης ευκαιρίες για την ανάπτυξη αποτελεσματικών νέων λύσεων πληρωμών λιανικής και για διασυνοριακές πληρωμές, γεγονός που μπορεί να αποφέρει οφέλη σε ευρωπαίους πολίτες, επιχειρήσεις και τράπεζες. Έχουν ήδη θεσπισθεί στον SEPA (ενιαίος χώρος πληρωμών σε ευρώ) πρότυπα για όλη την ΕΕ όσον αφορά τις στιγμιαίες πληρωμές σε ευρώ. Το σύστημα στιγμιαίας μεταφοράς πιστώσεων δρομολογήθηκε τον Νοέμβριο του 2017. Τον

²⁹ Τιμές αναφοράς παρέχονται σε πολλές χρηματοπιστωτικές συμβάσεις, για παράδειγμα εκείνες που αναπροσαρμόζονται με βάση κυμαινόμενα επιτόκια, για την εκτίμηση στοιχείων ισολογισμού και την τιμολόγηση παραγώγων όπως προθεσμιακά συμβόλαια, δικαιώματα προαίρεσης και συμβάσεις ανταλλαγής.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1011, ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1.

³¹ Ειδικότερα, τούτο θα ισχύει για τις χρηματαγορές (αγορές στις οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικά μέσα υψηλής ρευστότητας και πολύ βραχυπρόθεσμης ληκτότητας). Οι συμμετέχοντες στην αγορά χρησιμοποιούν τη χρηματαγορά για δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις βραχυπρόθεσμα, ήτοι μέχρι ένα έτος.

Νοέμβριο του 2018, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δρομολόγησε το σύστημα διακανονισμού στιγμιαίων πληρωμών Target (TIPS), που διευκολύνει τις διασυνοριακές στιγμιαίες πληρωμές στην ΕΕ. **Η Επιτροπή θα εξετάσει μέτρα για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής χρήσης των λύσεων πληρωμών που αναπτύσσονται στα επιμέρους κράτη μέλη.** Επιπλέον, θα στηρίζει περαιτέρω τις εργασίες του Συμβουλίου Πληρωμών Μικρής Αξίας σε ευρώ (υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των υφιστάμενων λύσεων στιγμιαίων πληρωμών. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί επίσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη προς μια κοινή δέσμευση για τη διασφάλιση της ευρείας διαθεσιμότητας των υπηρεσιών στιγμιαίων πληρωμών για τους πελάτες, μεταξύ άλλων για διασυνοριακές πληρωμές. Η Επιτροπή θα προβεί σε απολογισμό της προόδου που έχει επιτευχθεί στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οδηγίας για τους λογαριασμούς πληρωμών, που αναμένεται το 2019.

Τέταρτον, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης του ρόλου του ευρώ στις αγορές συναλλάγματος. Οι συναλλαγές στις αγορές συναλλάγματος πραγματοποιούνται μέσω των λεγόμενων ζευγών νομισμάτων, π.χ. ευρώ και δολάριο ή ευρώ και ιαπωνικό γιεν. Σήμερα, όλα τα ζεύγη νομισμάτων περιλαμβάνουν το δολάριο ΗΠΑ (συμπεριλαμβανομένου του ζεύγους ευρώ/δολάριο ΗΠΑ, που είναι το ζεύγος με τη μεγαλύτερη ρευστότητα). Συναλλαγές που περιλαμβάνουν το ευρώ και άλλα νομίσματα εκτός από το δολάριο ΗΠΑ διενεργούνται εν γένει μέσω του δολαρίου ΗΠΑ («τριγωνικές συναλλαγές»). Ένας από τους λόγους είναι ότι το δολάριο ΗΠΑ χρησιμοποιείται ευρέως ως παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα που στηρίζεται σε μια αγορά κρατικών ομολόγων χαρακτηριζόμενη από υψηλή ανάπτυξη και ρευστότητα. Θα ήταν χρήσιμο να διερευνηθούν οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η παρούσα κατάσταση και κατά πόσον θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω η ρευστότητα της αγοράς για συγκεκριμένα ζεύγη νομισμάτων που περιλαμβάνουν το ευρώ και νομίσματα εκτός του δολαρίου ΗΠΑ. Επιπλέον, μεγάλοι ειδικοί διαπραγματευτές³² διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στις αγορές συναλλάγματος και οι τράπεζες της ζώνης του ευρώ θα μπορούσαν να αναπτύξουν περαιτέρω τον ρόλο τους στις εν λόγω δραστηριότητες ειδικής διαπραγμάτευσης. **Η Επιτροπή θα δρομολογήσει στοχοθετημένη διαβούλευση με τους φορείς της χρηματοπιστωτικής αγοράς ώστε να εντοπίσει πιθανά εμπόδια και κίνητρα με στόχο την ενίσχυση του ρόλου του ευρώ στην αγορά συναλλάγματος.**

4.2. Πρωτοβουλίες που συνδέονται με τον διεθνή χρηματοπιστωτικό τομέα

Ο διεθνής ρόλος που διαδραματίζει το ευρώ στη διαφύλαξη της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας θα μπορούσε να επεκταθεί σταδιακά. Η συνεργασία μεταξύ των κεντρικών τραπεζών για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας συμβάλλει στη διασφάλιση της δυνατότητας των ευρωπαϊκών εταιρειών να αναπτύξουν τις εμπορικές τους δραστηριότητες σε όλο τον κόσμο. Στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνεργάζεται με τους ομολόγους της για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την αποφυγή διαταραχών στην παγκόσμια οικονομία, για παράδειγμα, με την εκπόνηση σειράς συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων³³ που λειτουργούν ως μηχανισμός στήριξης της

³² Εταιρεία πάντα έτοιμη για αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού σε ανοικτή χρηματιστηριακή τιμή σε μακροπρόθεσμη βάση.

³³ Συμφωνία ανταλλαγής νομισμάτων είναι μια συμφωνία μεταξύ δύο κεντρικών τραπεζών να ανταλλάσσουν τα αντίστοιχα νομίσματά τους. Διαφυλάσσουν την πρόσβαση σε ρευστότητα σε ξένο

ρευστότητας σε ξένο νόμισμα στην περίπτωση απομείωσης της αγοραίας αξίας, σύμφωνα με την εντολή της. Η πρακτική αυτή έχει αποδειχθεί χρήσιμη για τις παγκόσμιες συναλλαγές των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Για να δώσουν το παράδειγμα, οι ευρωπαϊκοί φορείς και μηχανισμοί θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αυξήσουν το μερίδιο του χρέους τους σε ευρώ. Επί πολλά έτη οντότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο εκδίδουν χρεωστικούς τίτλους, κυρίως σε ευρώ, αλλά και σε ξένα νομίσματα, ιδίως για να παρέχουν χρηματοδότηση σε έργα (ο όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων) και χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτη μέλη (το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας). Οι τίτλοι των εν λόγω φορέων σε επίπεδο ΕΕ έχουν προσελκύσει παγκόσμιους επενδυτές, ακόμη και κατά τη διάρκεια της κρίσης, και έχουν αυξήσει το επίπεδο των εκφρασμένων σε ευρώ στοιχείων ενεργητικού υψηλής ποιότητας.

Η Ευρώπη θα μπορούσε να αναπτύξει περαιτέρω την οικονομική της διπλωματία, συνεργαζόμενη με διεθνείς εταίρους για την προώθηση της χρήσης του ευρώ στις πληρωμές και ως αποθεματικού νομίσματος. Η Ευρώπη αποτελεί σημαντικό γεωπολιτικό παράγοντα που ασκεί οικονομική επιρροή στον κόσμο³⁴. Η συνεργασία σε διπλωματικό επίπεδο με διεθνείς εταίρους για την ενθάρρυνση της χρήσης του ευρώ και την προώθηση της θέσης της Ευρώπης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αναπτυχθεί η παγκόσμια χρηματοπιστωτική αρχιτεκτονική, θα συμβάλει στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ.

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους φορείς της ΕΕ, θα συνεργαστεί με διεθνείς εταίρους για την αυξημένη χρήση του ευρώ. Θα μπορούσαν να εξεταστούν εμπορικές αποστολές υψηλού επιπέδου, στο πλαίσιο των οποίων θα τονίζεται στις επιχειρηματικές αποστολές η σημασία του ευρώ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσφατες εξελίξεις στις αναδύομενες οικονομίες της αγοράς ενδέχεται να έχουν αυξήσει τη διάθεση για διαφοροποίηση όσον αφορά την έκθεση του χρέους σε ξένο νόμισμα, ορισμένες από τις δράσεις αυτές θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στην αύξηση της έκδοσης ξένων χρεωστικών τίτλων εκφρασμένων σε ευρώ.

Τέλος, το Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο³⁵ εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 προκειμένου να συμβάλει στην ενίσχυση των επενδύσεων στις χώρες εταίρους στην Αφρική και στην Ευρωπαϊκή Γειτονία, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής τεχνικής συνδρομής στις αρχές και τις επιχειρήσεις. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί τεχνική υποστήριξη για τη βελτίωση της πρόσβασης των αναπτυσσόμενων χωρών στο σύστημα πληρωμών σε ευρώ, ώστε να συμμορφωθούν, για παράδειγμα, με την ενωσιακή

νόμισμα υπό δυσμενείς περιστάσεις, οι συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων καθιστούν ασφαλέστερες τις εμπορικές συναλλαγές με άλλες περιοχές του κόσμου. Το 2011, η ΕΚΤ, μαζί με την Τράπεζα της Αγγλίας, την Τράπεζα του Καναδά, την Τράπεζα της Ιαπωνίας, την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και την Ελβετική Εθνική Τράπεζα, δημιούργησαν δίκτυο συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων που επιτρέπει στις συμμετέχουσες κεντρικές τράπεζες να λαμβάνουν νομίσματα η μία από την άλλη. Το 2013, η ΕΚΤ σύναψε συμφωνία ανταλλαγής νομισμάτων με την Κίνα.

³⁴ Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της εξακολουθούν να είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο χορηγός επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας με συνολικό ποσό ύψους 75,7 δισ. EUR το 2017. Στο πλαίσιο του εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου, μια πρώτη συνεισφορά της ΕΕ ύψους 4,1 δισ. EUR, αναμένεται να οδηγήσει σε μόχλευση επενδύσεων ύψους 44 δισ. EUR. Κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, η ΕΕ θα μπορούσε να παράσχει χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτες χώρες, ανερχόμενη σε συνολικό ποσό 123 δισ. EUR, εάν εγκριθούν οι προτάσεις της Επιτροπής.

³⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan/what-eus-external-investment-plan_en

νομοθεσία περί νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και να διευκολυνθούν οι εμπορικοί δεσμοί.

4.3. Περαιτέρω μέτρα για την αύξηση της χρήσης του ευρώ σε καίριους στρατηγικούς τομείς: ενέργεια, βασικά προϊόντα και τομέας των μεταφορών

Παρά το σημαντικό μερίδιο του ευρώ στις διεθνείς πληρωμές, υπάρχει ακόμη περιθώριο να επεκταθεί η χρήση του σε κύριους στρατηγικούς τομείς. Παρά τη θέση τους ως μεγάλων αγοραστών, καθώς και σημαντικών παραγωγών, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις εξακολουθούν να συναλλάσσονται σε δολάρια ΗΠΑ σε βασικές στρατηγικές αγορές, συχνά ακόμη και μεταξύ τους. Το γεγονός αυτό εκθέτει τις επιχειρήσεις σε συναλλαγματικούς και πολιτικούς κινδύνους, όπως οι διεθνείς κυρώσεις που επηρεάζουν άμεσα τις συναλλαγές σε δολάρια.

Στον τομέα της ενέργειας, πάνω από το 80 % των ευρωπαϊκών εισαγωγών ενέργειας τιμολογούνται και πληρώνονται σε δολάρια ΗΠΑ, παρά το ότι οι προμήθειες προέρχονται κυρίως από τη Ρωσία, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική και ότι η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εισαγωγέας ενέργειας στον κόσμο. Οι ετήσιες δαπάνες της ΕΕ για την εισαγωγή ενέργειας ανήλθαν κατά μέσο όρο σε 300 δισ. EUR κατά τα τελευταία 5 έτη. Περισσότερο από το 93 % των εμπορεύσιμων ποσοτήτων στον τομέα της ενέργειας αναλογούν στο πετρέλαιο, όπου όλες οι συμβάσεις επί του παρόντος είναι σε δολάρια. Για το φυσικό αέριο, το 70 % περίπου των εισαγωγών της ΕΕ αναφέρονται σε δολάρια ΗΠΑ. Οι συμβάσεις για το φυσικό αέριο που μεταφέρεται σε κόμβους εμπορίας φυσικού αερίου της ΕΕ είναι εκφρασμένες σε ευρώ.

Στην περίπτωση των αγορών πρώτων υλών (μέταλλα και ορυκτά) και προϊόντων διατροφής, η κατάσταση είναι παρόμοια. Η Ευρώπη καταναλώνει περίπου το 10 % των παγκόσμιων πρώτων υλών και είναι σημαντικός εισαγωγέας. Ωστόσο, η πλειονότητα των πρώτων υλών αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στις παγκόσμιες συναλλαγές σε δολάρια ΗΠΑ. Αυτό ισχύει επίσης για άκρως τυποποιημένες αγορές βασικών προϊόντων τροφίμων, όπως τα σιτηρά, οι ελαιούχοι σπόροι και η ζάχαρη. Η Ευρώπη είναι σημαντικός εξαγωγέας μαλακού σιταριού, ζάχαρης και ελαιόλαδου, αλλά η χρήση του ευρώ περιορίζεται κυρίως στο ενδοενοσιακό εμπόριο.

Στον τομέα των μεταφορών, για παράδειγμα, πρόσφατη μελέτη³⁶ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όλη σχεδόν η τιμολόγηση στον αεροναυπηγικό κλάδο γίνεται σε δολάρια ΗΠΑ, ακόμη και εντός της ζώνης του ευρώ. Περισσότερο από το ήμισυ των εσόδων της Airbus είναι σε δολάρια ΗΠΑ με περίπου το 60 % του εν λόγω συναλλαγματικού ανοίγματος να «αντισταθμίζεται φυσιολογικά»³⁷ από δαπάνες σε δολάρια ΗΠΑ. Το υπόλοιπο των δαπανών πραγματοποιείται κυρίως σε ευρώ.

Υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που εξηγούν την περιορισμένη χρήση του ευρώ σε βασικούς τομείς, μεταξύ άλλων ιστορική αδράνεια, αποτελέσματα δικτύου και λόγοι ρευστότητας. Για παράδειγμα, υπάρχει έλλειψη δεικτών αναφοράς σε ευρώ για

³⁶ Μελέτη του ΚΚΕρ: <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC96913/lbna27754enn.pdf>

³⁷ Μια φυσική αντιστάθμιση είναι η μείωση του κινδύνου από ιδρύματα που εκτίθενται σε μεγάλες διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, αξιοποιώντας τις κανονικές διαδικασίες λειτουργίας τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την απόκτηση εισοδήματος σε άλλη χώρα και νόμισμα κατά την πραγματοποίηση δαπανών στο ίδιο αυτό νόμισμα.

τις διεθνείς συναλλαγές στον τομέα του πετρελαίου και των βασικών προϊόντων³⁸. Οι αγορές βασικών προϊόντων κυριαρχούνται από το δολάριο ΗΠΑ λόγω της προγενέστερης ανάπτυξης των χρηματιστηρίων του Σικάγο και της Νέας Υόρκης. Όσον αφορά την αεροναυπηγική, οι τιμές των καυσίμων σε δολάρια επηρεάζουν το νόμισμα που χρησιμοποιείται σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Επιπλέον, η αγορά αεροσκαφών, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλειών και της συντήρησης, αποτελεί παγκόσμια αγορά που δεν επιτρέπει την περιφερειακή διαφοροποίηση της τιμής.

Η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει τους προσεχείς μήνες διάφορες στοχοθετημένες πρωτοβουλίες σε στρατηγικούς τομείς:

- **σήμερα εκδίδεται σύσταση της Επιτροπής για την προώθηση της ευρύτερης χρήσης του ευρώ στις διεθνείς ενεργειακές συμφωνίες και συναλλαγές.** Η Επιτροπή συνιστά να χρησιμοποιείται το ευρώ για συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο διακυβερνητικών ενεργειακών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών. Συνιστάται επίσης η ευρύτερη χρήση του ευρώ στις ενεργειακές συναλλαγές από συμμετέχοντες στην ευρωπαϊκή αγορά και εταιρείες παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, **η Επιτροπή θα δρομολογήσει διαβούλευση και καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις δυνατότητες της αγοράς για ευρύτερη χρήση συναλλαγών σε ευρώ στους τομείς του πετρελαίου, των προϊόντων δύλισης και του φυσικού αερίου.** Ειδικότερα, στο πλαίσιο της διαβούλευσης θα συγκεντρωθούν απόψεις σχετικά με την ανάγκη κατάρτισης των συμβάσεων αναφοράς για αργό πετρέλαιο σε ευρώ και ενίσχυσης των συμβάσεων για τα προϊόντα δύλισης. Κατά τη διαβούλευση θα συγκεντρωθούν επίσης οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών για την επέκταση της χρήσης του ευρώ στις συμβάσεις φυσικού αερίου.
- **Στον τομέα των πρώτων υλών (μέταλλα και ορυκτά) και των τροφίμων, η Επιτροπή θα προχωρήσει σε ευρεία διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την εξεύρεση τρόπων αύξησης των συναλλαγών σε ευρώ, ιδίως στο πλαίσιο συναλλαγών σε χρηματιστήρια ευρισκόμενα στην Ευρώπη και απευθείας συναλλαγών μεταξύ ευρωπαϊκών εταιρειών.** Έχει προγραμματιστεί για το 2020 γενική ευρωπαϊκή σύνοδος κορυφής για τα βασικά προϊόντα, προκειμένου να συνεχιστούν οι συζητήσεις με όλους τους βασικούς παράγοντες. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εφαρμόζει μια προσανατολισμένη στην αγορά κοινή γεωργική πολιτική που επιτρέπει την περαιτέρω ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου βασικών γεωργικών προϊόντων. Επίσης, η Επιτροπή θα διευκολύνει την προσφυγή σε προθεσμιακές αγορές και συμβάσεις σε ευρώ (π.χ. μέσω ευαισθητοποίησης και κατάρτισης), καθώς και την αύξηση της διαφάνειας στην αγορά για τα γεωργικά και τα επισιτιστικά βασικά προϊόντα σε ευρώ³⁹.

³⁸ Στον τομέα του πετρελαίου, οι πρώτες τιμές αναφοράς για την πραγματική αγορά παρουσιάστηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1980, όταν μεγάλες εταιρίες πετρελαίου και οργανισμοί κοινοποίησης τιμών χρησιμοποίησαν το δολάριο ΗΠΑ για τη διευκόλυνση των παγκόσμιων συναλλαγών και τη σύγκριση μεταξύ των διαφόρων ποιοτήτων αργού πετρελαίου.

³⁹ Ολοένα και περισσότερες αναφορές τιμών σε ευρώ δημοσιεύονται πλέον μέσω των παρατηρητηρίων της αγοράς της ΕΕ αφότου θεσπίστηκαν το 2014 (ενώ, στο παρελθόν, οι περισσότερες πληροφορίες που παρέχονταν στους διαπραγματευόμενους ήταν σε δολάρια ΗΠΑ). Η πρακτική αυτή θα εδραιωθεί περαιτέρω με την πρόταση για διασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας στην αγορά, η οποία προγραμματίζεται να εγκριθεί το 2019.

- Θα δρομολογηθεί διαβούλευση για να διερευνηθούν πιθανές δράσεις για την προώθηση της χρήσης του ευρώ από κατασκευαστικές επιχειρήσεις στον τομέα των μεταφορών (εναέριες, θαλάσσιες και σιδηροδρομικές). Η διαβούλευση θα διερευνήσει λεπτομερέστερα τους λόγους για τους οποίους το ευρώ δεν χρησιμοποιείται για πολλές από τις σημαντικότερες διεθνείς συναλλαγές και θα συμβάλει στον εντοπισμό των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την προώθηση του ευρώ στις συναλλαγές με ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Η Επιτροπή θα κινηθεί παράλληλα στους διαφορετικούς αυτούς άξονες εργασίας και θα υποβάλει σχετική έκθεση προόδου μέχρι το καλοκαίρι του 2019.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με βάση τον χάρτη πορείας για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης, υπάρχει περιθώριο να αναπτυχθεί περαιτέρω ο ρόλος του ευρώ σε παγκόσμιο επίπεδο ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στην πολιτική, οικονομική και χρηματοπιστωτική βαρύτητα της ζώνης του ευρώ. Αυτό θα επιτρέψει στην ΕΕ να προστατεύσει καλύτερα τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της, να προασπίσει τις αξίες της και να προωθήσει τα συμφέροντά της. Θα καταστήσει επίσης τη διεθνή οικονομία λιγότερο ευάλωτη σε κλυδωνισμούς που συνδέονται με ένα μόνον κυρίαρχο νόμισμα και θα στηρίξει έτσι μια ισορροπημένη, βασισμένη σε κανόνες διεθνή πολιτική και οικονομική τάξη.

Η Επιτροπή καλεί τους ηγέτες της ΕΕ να συζητήσουν τον διεθνή ρόλο του ευρώ στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στη σύνοδο κορυφής για το ευρώ του Δεκεμβρίου, στο πλαίσιο της συζήτησης για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης. Η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ θα απαιτήσει την περαιτέρω ενίσχυση των δομών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης όλων των εκκρεμών προτάσεων για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης και της επίτευξης αποφασιστικής προόδου όσον αφορά την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει την ανάληψη στοχευμένων πρωτοβουλιών όπως εκτίθεται ανωτέρω και προτρέπει όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και φορείς να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαδικασία αυτή.